

Šance

Veľká časť protikrízových opatrení je dotáciou aj zahraničným odberateľom, mnohé sú ľahko zneužíteľné a nebude ľahké ich financovať.

Niežeby v recesii nemohli mať opatrenia na podporu dopytu pozitívny význam. Ak sa na ne spoľahnú aj okolité štáty, tak nám asi nič iné neostane. Len nezabudnime, že politicky sa otvárajú šance pre opatrenia, ktoré sú užitočné, ale v dobrých časoch nie sú verejnosťou žiadané.

Napríklad presne teraz je čas na dosiahnutie širokej politickej zhody o pokrízovej konsolidácii verejných financií. Podobne, ako sa to chystá v Nemecku. Jednoducho, ak chceme prijať plán na zvýšenie verejného dlhu, mali by sme prijať aj plán na jeho následné zníženie. Pamätáme si scenár z konca 90. rokov - razantné zníženie deficitov viedlo k dlhodobému poklesu politickej popularity tých, ktorí ho realizovali. Ktorá strana by niečo také zopakovala, ak hrozí, že opozícia ju bude za konsolidáciu populisticky kritizovať?

Ťažké časy by mohli politicky rehabilitovať aj privatizáciu. Pravdou je, že teraz nepredáme podniky za najvyššiu cenu. Lenže ak nebudeme mať príjem z nej, budeme sa musieť zadlžiť a to drahšie než pred krízou. Stratíme tak buď na vyšších úrokoch alebo nižšej predajnej cene. Privatizáciou by sme aspoň získali v priemere zdravšie riadené podniky.

Krízu by sme tiež mali využiť aj na razantné zvýšenie transparentnosti. Ak ani počas krízy nedokáže štát oficiálne vyhlásiť, že napríklad nezverejnené miliardové tendre nie sú v poriadku, tak je to so Slovenskom naozaj zlé. Viac transparentnosti sa teraz vari bude dať presadiť aj v sociálnom systéme. Tak, aby ho nezneužívali napríklad falošní invalidní dôchodcovia a „péenkári“ a aby sme dokázali identifikovať ľudí, ktorí sú naozaj v núdzi.

Autor je riaditeľ [Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy](#).